

Satavesi-ohjelma

Karvianjoki-ryhmä
Muistio 2/2019

Karvianjoki-vesistöalueryhmä

kokous 2/2019

- Aika:** Keskiviikko 2.10.2019 klo 10.00–12.00, jonka jälkeen tutustuminen Makkarakosken kalatiehen
- Paikka:** **Taatan tupa**
Laviantie 30, 29600 Noormarkku
- Läsnä:** Anssi Joutsenlahti, Kauko Heikkilä, Ilpo Koppinen, Pauli Lanne, Hanna Arola, Ville Pasanen, Vesa Löfström, Anne Savola, Ville Kangasniemi, Asko Riitahuhta, Leena Rannikko, Tapio van Ooik, Juha Manninen, Markku Suominen, Matti Peltola, Veli-Jukka Johansson, Keijo Heinilä, Ilpo Nummelin, Hannele Pohjavirta, Jorma Pohjavirta, Salli Uljas, Kari Ranta-aho, Leena Rannikko, Johanna Lantto
-

1. Kokouksen avaus

Ryhmän puheenjohtaja Kari Ranta-aho Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

Ranta-aho kertoi kalatalouspuolen ilahduttavista uutisista. Isojoen Villamon kunnostushanke on saatu juuri päätökseen. Villamon alueen kalataloudellinen kunnostaminen on ollut suurin yksittäinen toimenpide Freshabit-hankkeen Pohjanmaan jokiin keskittyneessä osahankkeessa.

Mustionjoen Billnäsin kalaportaat valmistuivat viime keskiviikkona. Äminneforsin kalatie myös valmistumassa. Suuri uutinen viime kesältä oli Hiitolanjoen voimalaitosten ostaminen pois käytöstä.

Karvianjoen vesistöalueella on vesistöjen moninaiskäyttöä, joten yhteensovittamisen tarve on ilmeinen. Sen takia Sataveden tapaamiset ja tilaisuudet ovat tärkeitä.

2. Uhanalainen vuollejokisimpukka vesistöhankeissa

Ylitarkastaja Salli Uljas Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta esitteli vuollejokisimpukan lainsäädännöllistä statusta ja vuollejokisimpukan huomiointia vesistöhankeissa. Vuollejokisimpukka on luokiteltu vaarantuneeksi eli samaan kategoriaan kuin liito-orava, vaikka sitä esiintyykin paikoin runsaasti Satakunnassa.

ELY-keskukselta voi hakea poikkeuslupaa vuollejokisimpukan rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen vesistöhankeiden yhteydessä. Myös vuollejokisimpukakartoitusta varten täytyy hakea lupa rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen. Samalla voi hakea myös lupaa simpukoiden mahdolliselle siirrolle. Lupa maksaa noin 150 e.

Esitys liitteenä 1.

3. Simpukkauutisia ja muuta ajankohtaista Freshabit LIFE IP -hankkeessa

Aluekoordinaattori Tapio van Ooik Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta antoi katsauksen Freshabit LIFE IP -hankkeesta sekä uhanalaisen raakun elvytystoimista hankkeessa.

Satavesi-ohjelma

Karvianjoki-ryhmä

Muistio 2/2019

Hankkeen omarahoitusosuutta on kerätty Metso-ostoin ja rauhoituksin, kalatierahoilla ja virtavesikunnostuksin sekä virkatyönä. Karvianjoella on 14 Metso-kohdetta vireillä. Karvianjoen sivuluomia on tarkoitus kunnostaa n. 9 kilometrin matkalta.

Karvianjoen raakkuja on siirretty Konneveden tutkimusasemalle hoitoon vuonna 2017. Jos raakut alkavat lisääntyä, ne ovat kasvatuksessa vuoteen 2020 tai 2021 saakka, jonka jälkeen ne siirretään takaisin.

Esitys liitteenä 2.

4. Karvianjoen vesistöalueen kalataloudelliset kunnostukset

Kalastusbiologi Leena Rannikko Varsinais-Suomen ELY-keskuksesta esitteli virtavesien kalataloudellisia kunnostuksia Karvianjoen vesistöalueella. Tavoitteena on ollut Karvianjoen oman taimenen sekä muun virtakutuisen kalaston lisääntymis- ja kasvuolojen sekä jokien kalastusolojen parantaminen. Viime aikoina erityishuomio kunnostustöissä on kohdistunut sivu-uomien kunnostamiseen erityisesti Karvianjoella, koska pienet uomat ovat parhaita taimenen kutupaikkoja ja poikasten elinalueita. Vaellusyhteyksien parantaminen ja lisääntymisolojen kohentaminen jatkuvat alueella edelleen. Jokien pääuomiin suunnitellaan ja tehdään täydennyskunnostuksia, ja suuri Eteläjoki-Noormarkunjoen kunnostustyö pyritään aloittamaan vuonna 2020.

On hyvä, että puroissa on puuainesta, sillä se tekee elinympäristöstä monipuolisemman. Suistekunnostuksia on tehty vuodesta 2014 alkaen.

Ranta-ahon Kari kommentoi, että pieniä vesivoimalaitoksia on nyt tarkastelun piirissä kalataloudellisesta näkökulmasta, kun esimerkiksi tuulivoima on kehittynyt.

Esitys liitteenä 3.

5. Satakunnan vesistöneuvonta -hankkeen esittely

Hanna Arola KVVY:stä esitteli Satakunnan vesistöneuvonta -hanketta, joka on Pyhäjärvi-instituutin ja Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n yhteishanke. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa ja edistää konkreettisesti vesistökunnostusneuvontaa ja -verkostoja Satakunnan alueella (<https://kvvy.fi/yhdistys/satakunnan-vesistoneuvonta/>). Hankkeen kohderyhmät ovat Satakunnan alueen yhdistykset ja muut vesiensuojelusta kiinnostuneet paikalliset toimijat.

Hanke on rahoitettu ympäristöministeriön vesien- ja merenhoidon avustuksista ja se toteutetaan vuosina 2019-2020. Hanna Arola kannusti Karvianjoki-ryhmäläisiä olemaan rohkeasti yhteydessä heihin hankeideoiden tiimoilta. Hankkeesta on mahdollista saada neuvontaa konkreettisiin kunnostustoimiin ja kunnostushankehakemuksiin liittyen.

Johanna Lantto mainitsi, että ELY-keskusten harkinnanvaraiset avustukset vesistöhankeille ovat tulossa hakuun marraskuussa ja kannusti yhdistyksiä ja organisaatioita hakemaan avustuksia.

Esitys liitteenä 4.

6. Hankkeiden kuulumiset ja ajankohtaista vesiasioissa

Ilpo Koppinen kertoi, että Uksjoelle suunnitellut kalataloudelliset kunnostukset vaativat lupaa. Nyt Merikarvian kunta ja Porin kaupunki ovat lupautuneet luvanhakijoiksi.

Jorma Pohjavirta kertoi, että Valkjärvellä vesi on ollut vähissä. Euroopanmajava estää padoillaan kalannousua järveen.

Satavesi-ohjelma

Karvianjoki-ryhmä

Muistio 2/2019

Ilpo Nummelin kertoi, että toissa kesänä vesi oli Isojärnessä ennätysellisen alhaalla. Pomarkunjoen suulla ei pääse kulkemaan veneellä. Pomarkun jätevedenpuhdistamo tullaan lopettamaan, mikä tulee parantamaan Isojärven tilannetta. Isojärvellä ei ollut leväsiintymiä tänä kesänä.

Karvianjoen kalatalousalueen toiminta on käynnistymässä ja hoito- ja käyttösuunnitelman teko on alkamassa. Karvianjärvellä on tehty jokasyksyistä hoitokalastusta. Järven vesi on ollut matalalla.

Vesa Löfström kertoi, että Karhijärnessä vesi on ollut katastrofaalisen alhaalla toissa kesänä. Karhijärven veden laatu on ollut välillä niin huonoa, että veden käyttö esim. saunavetenä ei ole ollut mahdollista. Nyt järvi-toimikunta on lähtenyt pohtimaan toimia vedenlaadun parantamiseksi. Nyt juuri on käynnissä hoitonuottoa järvellä.

7. Mahdolliset muut asiat

Markku Suominen kommentoi, että Karvianjoen vesistöalueelle tulisi alkaa pohtia pysyvää säätiötä tai rahastoa, joka keskittyisi vesiasioiden edistämiseen. Päätettiin, että Karvianjoki-ryhmän seuraavassa kokouksessa esitellään toimintamalli pohdinnan ja keskustelun pohjaksi.

Anne Savola kertoi, että Satakunnan vaihemaakuntakaava 2 on valmistunut. Satakuntaliitto käynnisti Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen luonnonsuojelualueiden (SL) ja suojelualueiden (S) tilan arvioinnin keväällä 2019. Suojelualueiden tilan arviointi on osa maakuntakaavan toteutumisen seuranta ja se valmistuu loppuvuonna 2019. Maakuntaohjelman laadinta käynnistyy loppuvuodesta.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous päätettiin pitää tiistaina 4.2.2020 Karviassa.

Tutustuminen Makkarakosken kalatiehen

Kokouksen jälkeen kävimme tutustumassa Makkarakosken kalatiehen. Makkarakosken vesivoimala sijaitsee Noormarkun ruukkialueella. 86 metrin mittaiset kalaportaat otettiin käyttöön vuonna 2013. Kalatietä ja voimalaitosta oli esittelemässä riistanhoitopäällikkö Ville Pasanen Ahlströmiltä.

Muistion kirjoitti Johanna Lantto.